

ראש השנה ח

עומר ושתי הלחם	שאר ראשי שנים במשנתנו	תירוץ 1
חל מהבוקר	חל מהערב	<u>קושי 1</u> : והרי רגלים, דלא חיילי מאורתא וקחשיב! <u>תירוץ</u> : כיון שצריך לאיתווי מעיקרא מיחייב וקאי <u>קושי 2</u> : והרי יובלות, דלא חיילי מאורתא וקחשיב! <u>תירוץ</u> : רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא, דאמר: מראש השנה חייל יובל
תלוי במעשה	לא תלוי במעשה	<u>קושי 1</u> : והרי רגלים, מידי דתלי במעשה וקא חשיב! <u>תירוץ</u> : בל תאחר ממילא חייל. <u>קושי 2</u> : והרי יובלות! <u>תירוץ</u> : רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא
אינם חלים בראש חודש	חלים בראש חודש	<u>קושי</u> : באחד בשבט כבית שמאי! <u>תירוץ</u> : הכי קאמר: שלשה לדברי הכל, באחד בשבט מחלוקת בית שמאי ובית הלל.

המקור למחלוקת על מעשר בהמה

ר' מאיר – אי באלול	ר' אלעזר ור' שמעון – אי בתשרי
אימתי <u>לפני כריס ה3אן</u> - בזמן <u>שצמקים יצטפו כר</u> . ואימתי <u>צמקים יצטפו כר</u> - באדר. מתעברות באדר ויולדות באב, ראש השנה שלהן – אלול <u>קושי</u> : הא כתיב <u>יתרוצו אלף יסרו</u> <u>תירוץ</u> : ההוא באפלתא, דהויין בניסן	אימתי <u>לפני כריס ה3אן</u> - בזמן <u>שיתרוצו אלף יסרו</u> אימתי שבלים אומרות שירה - בניסן, מתעברות בניסן ויולדות באלול, ראש השנה שלהן תשרי <u>קושי</u> : הכתיב <u>וצמקים יצטפו כר</u> ! <u>תירוץ</u> : ההוא בחרפייתא, דאתיין מאדר
בשלמא לרבי מאיר - כדכתיב <u>לפני כריס ה3אן</u> , בזמן <u>שצמקים יצטפו כר</u> , ואיכא נמי <u>יתרוצו אלף יסרו</u> . אלא לרבי אלעזר ורבי שמעון, איפכא מיבעי ליה: <u>לפני כריס ה3אן</u> - בזמן <u>שיתרוצו אלף יסרו</u> , ואיכא נמי <u>דצמקים יצטפו כר</u> !	דחיית דברי ר' יוחנן
רבא - דכולי עלמא <u>לפני כריס ה3אן</u> - בזמן <u>שצמקים יצטפו כר</u> , באדר. והכא בהאי קרא קמיפלגי: (דברים יד) <u>צר תצר בשני</u> מעשרות הכתוב מדבר, אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן	מה מעשר דגן – ראש השנה שלו תשרי ↓ אף מעשר בהמה – ראש השנה שלו תשרי
מה מעשר דגן – סמוך לגמרו עישורו ↓ אף מעשר בהמה – סמוך לגמרו עישורו	

באחד בתשרי ראש השנה לשנים שאלה: למאי הלכתא?

תשובה 1: אמר רב פפא: לשטרות. דתנן: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין	באחד בתשרי ראש השנה לשנים	באחד בתשרי ראש השנה למלכים
למאי הלכתא? אמר רב פפא: לשטרות. דתנן: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין	למאי הלכתא? אמר רב פפא: לשטרות. דתנן: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין	למאי הלכתא? אמר רב פפא: לשטרות. דתנן: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין
למלכי אומות העולם	למלכי ישראל	

קושי	אלא הא דאמר רב חסדא: לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מנינן, רב חסדא מתניתין אתא לאשמועינן?
תירוץ 1	לא, רב חסדא קראי אתא לאשמועינן
תירוץ 2	רב חסדא כרבי זירא מתני לה, דרבי זירא אמר: לתקופה, ורבי אליעזר היא, דאמר: בתשרי נברא העולם.

תשובה 2: רב נחמן בר יצחק אמר: לדין. דכתיב (דברים יא) **מראשית השנה וצד אחרית** **נה** - מראשית השנה נידון מה יהא בסופה.
 שאלה ותשובה: ממאי דתשרי הוא - דכתיב (תהלים פא) **תקצו חחדש סופר בכסה ליום** **שנה**, איזהו חג שהחדש מתכסה בו - הוי אומר זה ראש השנה וכתוב (תהלים פא) **כי חק** **לפיקא הוא מפת לפאה יצק**.

סיכום - באחד בתשרי ראש השנה לשנים

רב פפא	רבי זירא	רב נחמן בר יצחק
לשטרות	לתקופה	לדין

ולשמיטין.

מקור: מנלן? דכתיב (ויקרא כה) **ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ**, וגמר **שנה שנה** מתשרי, דכתיב (דברים יא) **מראשית השנה**.
קושי: ולגמור **שנה שנה** מניסן, דכתיב (שמות יב) **ראשון הוא לכם לחדשי השנה**.
תירוץ: דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים.

וליובלות.

קושי: יובלות באחד בתשרי הוא? יובלות בעשרה בתשרי הוא! דכתיב (ויקרא כה) **ביום הכפרים** **תצבירו ספר!**

תירוץ: הא מני - רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא. דתניא:

חכמים	רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא
שנים אתה מקדש, ואי אתה מקדש חדשים	(ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמישים שנה, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר ביום הכפרים, יכול לא תהא מתקדשת אלא מיום הכפורים ואילך - תלמוד לומר וקדשתם את שנת החמישים, מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה. מכאן אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא: מראש השנה עד יום הכפורים לא היו עבדים נפטרין לבתיהן ולא משתעבדין לאדוניהם, אלא אוכלין ושותין ושמתין ועטרותיהן בראשיהן. כיון שהגיע יום הכפורים - תקעו בית דין בשופר, נפטרו עבדים לבתיהן, ושדות חוזרות לבעליהן.
יובל היא שנת החמישים שנת חמשים אתה מונה, ואי אתה מונה שנת חמשים ואחת. לאפוקי מדברי יהודה, דאמר: שנת חמישים אולה לכאן ולכאן . קא משמע לן דלא.	תניא אידך: יובל היא , מה תלמוד לומר? לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים, יכול כשם שמתקדשת והולכת מתחילתה כך מתקדשת והולכת בסופה, ואל תתמה, שהרי מוסיפין מחול על קדש - תלמוד לומר (ויקרא כה) יובל היא שנת החמישים - שנת החמשים אתה מקדש, ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת.

ויקרא פרק כה

(ח) וקפרת לך שבע שבתות שנים שבע פעמים והיו לך זמי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה: (ט) והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תצבירו שופר **בכל ארצכם:** (י) וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל משפחתו תשבו: (יא) **יובל הוא שנת החמשים שנה** תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספיחיה ולא תבצרו את נזריה:

